

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica —
Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma se vobče ne sprejema. — Reklamacije se ne frankirajo.



Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter
nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega zna-
čaja stane beseda Din 1.—. V oglašnem delu stane petitna enostolpna vrsta
Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša
mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 9

Sobota, 2. februarja 1935

Leto X

V delavskem gibanju ne sme biti nedelavskih metod

Delavsko gibanje, dokler je razredno, ima posebno vrlino, da sloni na jasnem temelju. Ta

temelj so delavski interesi.

Delavskemu gibanju ni treba demagogije niti diplomacije v njegovih vrstah. V njem je utemeljena posebna etika, ki dobiva na zunaj taktično sicer različne oblike, na znotraj pa ne more in ne sme biti nikdar drugačna kakor iskrena, odkrita in stvarna. Ta etika delavskega gibanja je njega prava sila, predvsem notranja in tudi zunanja. Navadno imenujemo ta pojav

trdna solidarna organizacija.

Zakaj povdarjam to? Zato, ker je mogoče krepiti sile delavskega gibanja

le po tej etiki.

S to etiko in odgovarjajočim delovanjem se dviga notranja morala gibanja in morala posameznih individuov, ki sodelujejo v gibanju.

Pisec teh vrstic meni,

da mora biti delavsko gibanje v neprestani ofenzivi.

Ta ofenziva, ki jo mislim, pa ni v tem, da vedno mahamo z loparjem ali vilami okoli sebe, marveč obstoja čisto le v tem, da utrjujemo svoje gibanje po zgoraj navedenem temeljnem načelu. Ni ofenziva, če kričimo, da smo v ofenzivi, ofenziva je takrat, če postaja naše gibanje solidnejše, kremenitejše, to je, če vsi naši člani in sodelavci vedo, kakšen namen ima gibanje in vedo obenem, da je na stvarnosti in iskrenosti zgrajeno ter umejo obenem namen delovanja na zunaj.

V tem pogledu so morda mnogo grešila delavska gibanja, ki jih danes tepe peza reakcije, dasi moramo priznati, da je bila reakcija še premočna. V tej nalogi delavskega gibanja nas pa prav posebno potrjuje pojav fašizma. S kakašnim pompom so nastopili nacionalni socialistični in klerikalni fašizmi. Ali komaj so prišli do oblasti, pa so zavihтели bič proti delavcem in nameščencem in jim odyzeli pravice in svobosčine. Zakaj se je to zgodilo? Zato, ker so bile obljube demagogija, katero se je hotel kapitalizem polastiti popolne oblasti. Nezavedne množice, ki so verovale besedam, niso pa v svoji notranjosti računale s svojim sodelovanjem, so pa sklecnile, otoplele in molčale ter molče še danes. Po naših pojmiht je to zlo, ker milijonske fašistične množice niso imele prav nobene notranje zavesti, da se same bore za izboljšanje svojih razmer, marveč so pričakovale samo daril z mize zlatih obljub svojih voditeljev.

Tako naše gibanje ne sme biti nikdar. In ker nočemo takega gibanja, ne moremo biti konservativci, ne reaktivci, še manj demagogi. Zastopniki moramo biti svojih interesov

ter se v tem zastopstvu stvarno in iskreno izpopolnjevati in utrjevati med seboj

To zahteva naše gibanje in naša taktika.

Nisem prisma; iskreno čutim to. Nikdar ne sme naše gibanje nasedati metodam naših nasprotnikov, ki nam dajejo obljube na drugih straneh, ali drugačne dobrine, da bi nas prevarali in prodali, da trpe njih interes. Bodi nam vsaj sedanja reakcija po svetu dobra šola.

Novi davki

Pred sprejemom banovinskega proračuna 1935/36

Banovinski svet dravske banovine prične s svojimi proračunskimi sejami dne 4. februarja tega leta. Novi načrt oziroma predlog proračuna je

skoraj štiri milijone dinarjev višji,

kakor je bil lanski.

Ne moremo trditi, da bi se bile gospodarske razmere v banovini toliko izboljšale, da bi gospodarstvo pokrilo ta višek. Zakaj, če se tudi pojavlja neznatno izboljšanje v gospodarstvu, je to minimalno, sicer je pa gospodarstvo sploh, zlasti pa obrtništvo preveč izčrpano, da bi moglo prenašati še večja bremena. Zdi se nam, da so tudi sestavljenci proračuna že s tem dejstvom računali ter so zaradi tega

posegli po indirektnih davkih,

po trošarinah in taksah, ki so deloma tudi nove.

Tri banovinske doklade so znašale doslej skupaj 75 odst. Po novem proračunu bi se dohodki iz teh doklad zvišali od 40 na okoli 50 milijonov dinarjev. Uvede se deloma nova trošarina, katere dohodki naj bi se zvišali za okoli 4 milijone. Nove takse se uvajajo na izkoriščanje vodnih sil, bicikljev, radijske aparate, nošenje orožja, zaposlitev inozemcev, stacionarne motorje in parne kotle ter banovinske takse k državnim taksam. Te takse naj bi donosale banovini domala 13 milijonov dinarjev.

Banovinski proračun zopet v veliki meri

obremenjuje konzumente, delavce in nameščence,

Veliko zborovanje beogradskega delavstva

Rudarjem zaščito!

Dne 31. t. m. se je vršilo v Beogradu ponovno veliko zborovanje beogradskega delavstva v znak solidarnosti s trpečimi rudarji.

Govorniki so ožigosali nemogoče delovne prilike, ki vladajo v rudnikih in so vzrok številnih nesreč.

Sprejeta je bila ta-le resolucija:

1. Čim prej naj se izda enoten, za vso državo veljaven rudarski zakon, sloneč na socialni pravičnosti in pravicah sodobnega človeka ter na znanstveno pridobljenih izkušnjah sodobne tehnike in geologije.

2. Do sprejetja tega zakona naj se s finančnim zakonom za leto 1935-36 poloblasti minister za šume in rudnike, da predpiše nov pravilnik o rudarsko-polijskih odredbah, ki mora obsegati: a) vse ukrepe za preventivno zavarovanje življenja rudarjev, zaposlenih na dnevnih in podzemskih kopih. Pri tem se mora zlasti določiti strokovna izobraz-

ba tako upravnih in nadzornih organov, kakor tudi rudarjev samih; b) kontrolo naj vrše posebni državni organi, v katerih morajo biti zastopani tudi rudarji s strokovnim znanjem; c) za rodbine ponesrečenih rudarjev naj se določi minimalna renta, ki bo primerno upoštevala število rodbinskih članov in njihovo eksistenčno možnost; č) način za določanje minimalnih mezd za vse rudarske in topilniške delavce.

3. Minister za šume in rude naj takoj skliče konferenco zastopnikov zainteresiranih strok. organizacij.

4. Popolna svoboda organiziranja rudarjev in svoboda udejstvovanja rudarskih zaupnikov, ki naj se jim točno določijo njihove pravice in delokrog.

Vlada in Narodno predstavništvo, združeno lastnikov rudnikov in novinarjev naj posvetijo rudarjem ono pozornost, ki jo po svojem težkem delu v polni meri zaslužijo.

Izdatki:

	1934-35	1935-36
splošni oddelek	5.212	5.954
upravni oddelek	374	501
kmetijski oddelek	8.934	9.296
tehnični oddelek	35.450	31.944
soc. pol., zdravstvo	14.847	18.294
finančni oddelek	12.212	12.947
trgov. in industr.	1.985	2.290
rezervni krediti	500	700
skupno	85.155	89.090

Dohodki:

doklade	48.000	39.000
trošarine	19.600	23.200
takse	12.130	23.740
ostale davščine	750	1.000
podjetja	2	—
državna dotacija	1.000	1.000
iz prejšnjih let	2.500	1.000
razno	1.154	1.151

Državna dotacija znaša 1.000.000 dinarjev kakor lani.

V proračunskem načrtu so prihranki samo pri tehničnem oddelku. Največje obdavčenje je uvedeno s taksami.

O proračunu se vrši samo posvetovanje in obvelja po odločitvi banske uprave.

Francozi v London, Nemci v Varšavo

Minerji miru na delu

Vedno bolje se očrtavajo v svetovni politiki dve veliki fronti: protirevizionistična, ki se sklicuje na svojo miroljubnost, to so Francija, sovjetska Rusija, države Male Antante in države Balkanskega sporazuma, a na drugi strani revizionistična fronta, ki ni prav nič skropulozna in ne izbira dosti sredstev za doseg svojega cilja, to je Anglija, Nemčija, Poljska, Madžarska in tajno tudi Japonska. Kam se nagiba Italija, se ne more nikdar z gotovostjo reči, pač tja, kjer se ji trenutno obeta največ koristi. Obe fronti se krčevito prizadevata, da bi nasprotno fronto oslabil in z raznimi koncesijami pritegnili kakega simpatizerja iz nasprotne fronte v svoj tabor. Vsa diplomatska potovanja in konference se vijejo v tem pravcu. Zato si tudi od obiska francoskega predsednika Lavala v Londonu, politiki ne obetajo mnogo; ostalo bo pri vpludnostnih frazah, ker Anglija ne kaže nobene volje pristopiti k Vzhodnem paktu, ki ga forsira Francija z Rusijo in tudi neče v tem oziru vplivati na Nemčijo. Nasprotno pa obeta obisk Göringa v Varšavi za revizioniste več pozitivnih uspehov in se bo tajni dogovor, ki obstoji med tema dvema državama, še v marsičem izpopolnil. Koliko bo Poljska od zveze z Nemčijo pridobila, ostane odprto vprašanje, zaenkrat izgleda, da gre za Litvo, ki bi si jo ti dve državi radi razdelili. To je tudi glavni vzrok, zakaj odklanjata Vzhodni pakt, ki bi garantiral neokrnjenost baltskih držav. Na drugi strani se pa tudi Rusija zaveda, da je poljsko-nemško prijateljstvo naperjeno proti nji, ker jima že davno diši Ukrajina. Od te strani je razumljivo koketiranje Nemčije z Japonsko. Leto 1935. zna prinesiti še mnogo presenečenj.

Druga obletnica

hitlerjeve Nemčije

Dne 30. januarja so nemški fašisti obhajali drugo obletnico, odkar je Hitler prevzel oblast. Proslava ni bila pompozna, kakor običajne proslave nemških fašistov. Ali se hitlerjevci že zavedajo, da bo kmalu potekla štiriletna doba diktature. Dosedanji rezultati pa nič kaj ne govore v prilog nemškemu fašizmu.

Siam brez kralja

Kakor poročajo časopisi, je siamski kralj odstopil. Vlada ni hotela ugoditi kraljevi želji. — Živimo vsekakor v čudni dobi; ponekod se vršijo krvave revolucije radi prestolov, ponekod pa zapuščajo kralji prestole prostovoljno.

Avstrijski Slovenci se pritožujejo v Ženevi

Zaradi manjšinskega prava so se koroški Slovenci pritožili pri Društvu narodov v Ženevi, češ, da so jim lani pri ljudskem šteju preprečili, da bi označili svojo narodnost. Klerikalni vladi naklonjeni list (drugih itak ni) »Neuigkeitsweltblatt« pravi k tej pritožbi, da je pritožba kar najbolj nepotrebno nadlegovanje Društva narodov, ter da se Korošci motijo, če mislijo, da bodo s tem zasejali v Avstriji nacionalne prepire. Štetje, pravi list, se je izvedlo po modernih vidikih. (Moderno je pa danes pod fašizmom s silo zatreti in prekričati manjšine).

Japonski imperIALIZEM

Japonski zunanji minister zatrjuje vsemu svetu miroljubnost Japonske, istočasno pa prodirajo japonske čete nevzdržno naprej proti mejam sovjetske zunanje Mongolije in bi radi pretrgali prometno žilo, ki veže sovjete s Pekingom. Rusi izjavljajo, da so za vsak slučaj dobro pripravljeni.

Miroljubni klerofašisti
Oboroževanje
Avstrije

Avstrijski klerofašisti se mrzlično oborožujejo. Vojna industrija dela s polno paro. Iz Italije se uvaža orožje, ki ga nato deloma odpremi na Madžarsko. Kdo neki vse to oboroževanje financira?

Sedmi kongres ruskih sovjetov

Predsednik sovjetov povdarja miroljubnost Rusije

V Moskvi so svečano otvorili sedmi sovjetski kongres. Otvoril ga je Molotov. Uvodno je Molotov poročal o notranjih gospodarskih in političnih vprašanjih, zlasti o reorganizaciji domače industrije. Naglašal je, da je daljnji vzhod (Sibirija) velikega gospodarskega in političnega pomena, ker je obdarjen z ogromnimi naravnimi zakladi. Govoril je o napredku in o težkočah. Rusija bo gradila sibirsko železnico v ta namen. Omenjal je, da je nujna potreba, da Rusija izuči čimveč domačih kvalificiranih delavcev.

Pomembna so njegova izvajanja glede zunanje politike. Izjavil je, da

Rusija ne namerava nikogar napadati.

Opozoril je na Hitlerjevo knjigo »Mein Kampf«, v kateri pisec povdarja osvajaško politiko, ki ne more meriti drugam, kakor proti vzhodu. Opozorjal je, da Japonska neprestano grozi z vojno. Toda Rusija hoče predvsem zaščititi male prijateljske države, kakor Litvo, Letvo, Estlandsko in Finsko ter braniti njih nedotakljivost. Nemčija in Poljska se dogovoru glede teh držav nista hoteli pridružiti.

Rusija sicer nikogar ne bo napadala, toda branila se bo in je v ta namen ojačila svojo vojsko in mornarico.

Razumljivo je, da svetovno oboroževanje ne more prorokovati drugega kakor vojno.

Ukrepi za preprečitev nesreč v rudarstvu

Skrajni čas je že!

Z ozirom na številne nesreče, katere se dogajajo v naših rudnikih, je »Zveza rudarjev Jugoslavije« že lansko leto zahtevala anketo, na kateri bi se naj razpravljalo o ukrepih za preprečitev nesreč. Ta anketa se je potem res vršila v Ljubljani dne 27. junija. Na podlagi tozadevne uradne statistike za čas od 1. januarja 1925 do 1. januarja 1934 je bilo ugotovljeno samo v rudnikih Dravske banovine 131 smrtnih slučajev, 1880 težkih in 16.953 lažjih poškodb rudarjev. Izdatki za lečenje in podporo s svojcem so znašali 19.993.434 dinarjev.

Na tej anketi so bili tudi sprejeti tozadevni predlogi za preprečitev nesreč v rudnikih, katere je predložila Zveza rudarjev Jugoslavije s prošnjo, da se čimprej uzakonijo.

Ker se pa navzlic temu ni nič ukrenilo in se nesreče v rudnikih v vedno večjem obsegu dogajajo, je vodstvo Zveze rudarjev Jugoslavije naslovilo obširno utemeljeno vlogo na centralno tajništvo Delavskih zbornic v Beogradu s prošnjo, da zaprosi ministrstvo za šume in rude, da čimprej skliče državno anketo, na kateri se morajo sprejeti predlogi za varstvo in zaščito rudarjev.

Sedaj smo pa obveščeni, da je centralno tajništvo D. Z. tozadevne korake že podvzelo pri ministru za šume in rude. Zahteva rudarjev je, da se čimprej uvede enoten rudarski zakon za celo državo in da se v ta zakon vnesejo vse one določbe, katere je Zveza rudarjev Jugoslavije že predložila.

Imperijalistične nakane nemških fašistov

Pod naslovom »Krvaveče meje Nemčije« je »Slovenec« te dni objavil zemljevid, ki prikazuje, kako si nemški fašisti predstavljajo miroljubno sožitje s sosednjimi državami. Zemljevid prikazuje ogromne pokrajine slovanskih držav kot nemški teritorij, med drugimi lep kos Slovenije. Ta zemljevid je bil natisnjen na oficijelnih letakih nemške narodno-socialistične stranke, ki so jih trosili ob priliki plebiscita v Posarju. Vsekakor je to hud poper za »Slovenca« samega kakor tudi za »Mariborer Zeitung« in vse one, ki so se in se še ogrevajo za nemški fašizem. »Slovenec« pa je pozabil tozadevnemu članku pripomniti tudi to, da goje tudi avstrijski klerofašisti enake želje kakor nemški rjavosrajniki.

Oton Habsburški častni občan avstrijskih občin. Avstrijska vlada je naročila občinam s tajno okrožnico, da vse izvolijo Otona Habsburga za častnega občana. Taka je propaganda reakcije za Habsburžane.

Zedinjene države ne pristopijo k haškemu sodišču, ker predlog v senatu ni še dobil dvotretjinske večine.

Slaba vest je strah, ki ima velike oči

Kmalu bo obletnica avstrijske februarске revolucije, ki je nudila reakciji priliko, da si je proti zakonom in prisegi nanje osvojila oblast. Zato je v skrbeh. Socialni demokrati pripravljajo za teden primerne manifestacije. Obenem bodo razširili ogromno število letakov po vsej državi. Minutni teden so imeli v ta namen posebno zaupno konferenco na Gorenjem Avstrijskem, kjer so določili program.

Policija je prišla nameri na sled ter vrši hišne preiskave ne le pri socialnih demokratih, ampak tudi pri komunistih in nacionalcih. V Novem mestu so se socialni demokrati odločno uprli policijski preiskavi. Iz teh poročil je jasno, da avstrijski režim ljudi ni pridobil zase, marveč ga še odbija z usiljevanjem klerikalizma.

Zaradi tega so razmere v Avstriji nestabilne ter zaneti tam tudi že manjši pojav pravo meščansko vojno.

Ali si že poravnal naročnino? Ako še ne, stori takoj svojo dolžnost!

»Vendar par desetakov bo že treba. Pride pobiranje za kuharico, za godce, za berače in družici je treba dati darilo...«

»Eh kaj bi našteval. Deset goldinarjev ti jaz dam, pa konec. Več pa ne boš rabil.«

»No ja, se bova že še zmenila. Saj to še ne bo jutri.«

Rudniška uprava je po zadnji nesreči hotela napraviti videz, kakor da ji je življenje in zdravje rudarjev naenkrat nadvse pri srcu, kakor da jih pušča delati zgolj zato, da jim more izkazovati svojo zaščito. Pri tem pa je v prvi vrsti pazila na to, da je ta zaščita ni ničesar stala. Predvsem se produkcija v splošnem ni smela zmanjšati, sigurnejše utrjevanje izkopov so morali rudarji vzeti v svoj račun s tem, da so se morali zadovoljiti z nižjimi akordi. Z znižanjem akordnih postavk in stalnih mezd vozačem in drugim režijskim delavcem, so bili kriti izdatki za nekoliko novih ventilatorjev, za novo cimpranje zanemarenih rovov in za tistih nekaj

Ne pozabite!

Januar 1935 je minil. Delavsko gibanje se pa nadaljuje, nadaljuje in pozivlja.

Če nisi storil v januarju svoje dolžnosti, da bi dovelj poagital za naš list, stori to v februarju.

Delo za list ne sme nikdar počivati! Tega se naj zaveda vsak dober sodrug.

Tudi piši za list! Pišite za list tudi organizacijski funkcionarji in sodelavci v vseh delavskih in socialnopolitičnih ustanovah. To ni žrtev, to je dolžnost, ker mora biti naše delavstvo poučeno o

vse zadevah v teh organizacijah in zavodih.

Kdor tega ne bi storil, zanemarja svojo sodružno dolžnost, ki jo ima do delavstva in nareščenstva.

List mora biti vodnik vsega gibanja. Ustrezal bo takrat popolnoma, če bodo zaupniki sodelovali v njem in postane potem njega gibanje in zaupniki ena duša. To je, da bo gibanje čutilo in mislilo z zaupniki.

Samo to želimo, ker nam to jamči za najlepši razvoj.

Ali je potrebno spet novo novišanje cen sladkorja?

Ni še dolgo tega, kar so nekateri naši listi objavili za gospodinje nad vse razveseljivo vest, posneto po večjih dnevnikih, da je konec sladkornega kartela in da se bo cena sladkorja znižala. Baj je v Vojvodini že po Din 12.— kg. Kateri sladkor, ni povedal nihče. Tedaj so imeli veletrgovci sladkor kocke po Din 13.50, drobno sipo pa Din 11.70. Videti pa je, da je kakor odgovor na te vesti, začela cena sladkorju rasti. Prvi teden za 0.20 Din, potem za 0.30 Din in te dni spet za 0.25 Din, skupno za Din 0.75, tako da je zdaj cena sladkorja pri ljubljanskih veletrgovcih za kocke Din 14.25, za drobno sipo pa Din 12.45 za kg. Kaj naj rečejo gospodinje na to? Cena sladkorja bo ostala seveda ista, če se še ne bo podražila, ker je tako porasla v ne polnih treh tednih. In še

ni videti nikjer garancije, da se bo porast ustavil. Kaj smo res vsi brez moči pri tej stvari? Kaj bi ne mogla današnja vlada, ki hoče ljudstvu pomagati, znižati ogromno trošarino, ki znaša brez prometnega davka Din 8.05 za kg sladkorja, zatem pa maksimirati prodajne in nakupne cene (cene na debelo in na drobno) sladkorja? Saj je vendar znano, da glavni profit poberejo tovarnarji sladkorja. Producenti sladkorne pese ne dobijo za svoj pridelek skoro nič, delavci v tovarnah prav tako skoro nič, vso razliko, zlasti pa visoko carinsko premijo pa poberejo tovarnarji, v 75% tuje in jo spravijo lepo iz države. Kaj res ni pomoči in zaščite za domače prebivalstvo pri tem predmetu, ki je eden izmed najvažnejših življenjskih potrebščin. Čas bi že bil, da se ta stvar uredi.

Doma in po svetu

Razumljivo. Za senatorske volitve v dravski banovini sta vloženi dve listi. Delavska ni nobena. Neprijetno pa vpliva med onimi, ki se potegujejo za senatorska mesta. Ali je to ljubosunje ali so družabni interesi vmes, tega še niso povedali. Mi ta dvoboj opazujemo in bomo veseli, če bo koristil razvoju in če je to znak demokratičnejšega življenja med našim prebivalstvom. V državi, kakršna je Jugoslavija, je tudi v meščanskih vrstah potreben nekakšen sporazum, neka družabna toleranca. V tem oziru je politika nove vlade zadela pravo smer. Prorokovati sicer ne moremo izida senatorskih volitev, ker kot volilci ne prihajamo v poštev. Znamenje pa je, da se pojavlja uvidevanje. Odloči naj glasovanje med njimi; mi bomo samo beležili uspeh ter sodili nadaljnji razvoj in delovanje izvoljenih senatorjev po njih udeleževanju. Jasno je, da želimo tudi mi »politično« sodelovati, toda, dokler se odloča samo med drugimi in ne tudi med nami, nam ne preostaja drugega, kakor opazovati in zeliti, da dobi tudi delavstvo besedo; ker za druge ne hodimo radi po kostanj v ogenj.

Oprostitev Rakosija zahteva Liga za človeške pravice. Rakosi je bil komisar v kratkotrajni sovjetski republiki na Madžarskem. Po polomu mu je uspelo pobegniti v Avstrijo, a se je pozneje enkrat tajno vrnil na Madžarsko, bil pa je spoznan in vržen v ječo, kjer so ga držali celih deset let. Šele sedaj so mu

napravili velik proces in ga hočejo obsoditi na smrt, dasi mu ne morejo kljub celi vrsti podkupljenih prič dokazati nobenega pravega zločina. Najbolj mu pač štejejo v zlo, da je enako, kakor Trocki v Rusiji, iz nič ustvaril madžarsko rdečo armado, s katero se je nekaj tednov uspešno ustavljal invazijam belih na vseh frontah. Ruska sovjetska vlada se za ta proces zelo zanima in je prosila madžarsko vlado, da dovoli njenemu zastopniku prisostvovati procesu. Nekateri so mnenja, da bo Rakosi najbrž obsojen na smrt, vendar pa pričakujejo, da ga bo potem madžarska vlada zamenjala za nekega madžarskega inženirja, ki je bil v Rusiji obsojen radi špijonaže. V zvezi s tem procesom je baje budimpeštanska policija prišla na sled široko razpredeni komunistični organizaciji, ki je pripravljala velike demonstracije za Rakosija. Zarotniki so imeli svojo centralo v elegantnem stanovanju neke madžarske plemkinje. Mnogo oseb je bilo aretiranih.

Mihajlov umorjen? Macedonec Mihajlov je bežal iz Bolgarije po razpustu macedonske organizacije ter se naselil na otoku Rodu. Poročajo pa, da je bil tam umorjen.

Iz Avstrije. V Avstriji se je propaganda proti režimu silno ojačila. Zlasti vodijo akcijo socialni demokrati in komunisti in deloma fašisti. Režim je postavljal brzo sodišče, ki bo naglo obsodilo vse krivce, ki so širili letake ali

Tone Maček:

136

Slučaj Kumberger

»Kaj pa manjka tvoji praznični obleki. Cisto dobra je.«

»Pa suknje, burmusa, nimam. Brez nje pa veš da ne gre.«

»Si jo pa kje izposodiš, čakaj, bom jaz prosil Senekoviča da ti jo da. Si je lani kupil novo.«

»Pri denarju tudi nisem kakor bi bilo treba.«

»Kdo te pa zanj vpraša. Misliš, da bom napravil gostijo kakor so pri premožnih kmetih v navadi? Saj nisem neumen! Po poroki skromno kosilo, pa bo stvar pri kraju. Najraje bi videl, da bi kar v kaki gostilni opravili.«

»Kako? Misliš da bo stari Zavšek dopustil, da bi šla Meta od njega brez gostije?«

»Vem da mu je mnogo na ugledu svoje hiše, vendar bom na vsak način zahteval, da bo zadeva v enem dnevu končana. Tudi Meta želi tako.«

delavnih moči več, ki so bile s tem zaposlene.

Pri ravnatelju se je vršila tiste dni tudi seja upravnega odbora in obratnega nadzorstva. Glavni inženjer je podal poročilo o posledicah zadnje katastrofe:

»Stvar ni tako huda kakor mogoče izgleda; vsa popravila in zaščitne mere, ki jih moramo podvzeti da zadovoljimo oblast, nas ne bodo stale preko deset tisoč goldinarjev. Z nameravano dvaodstotno redukcijo akordov in mezd, pa prihranimo mesečnih petdeset tisoč. To je veliko več kakor bi morali izdati, če bi vsem sorodnikom ponesrečenih rudarjev morali izplačati penzije kakor jih dobivajo pazniki.«

»Nichts zu fürchten!« je pripomnil ravnatelj. »Kvečjemu če bomo morali priznati pokojnine štirim vdovam, če nas bo rudarsko sodišče k temu obsodilo.«

»Med rudarji vlada veliko razburjenje in bo težko dokazati, da so oni sami krivi, zlasti ker socialisti pridno

izrabljajo slučaj za svojo agitacijo in ščuvajo rudarje proti podjetju.«

»Ja, dieses Gesindel! Ampak mi jim bomo že pokazali. Cemu pa imamo žandarje.«

»Tudi jaz sem tega mnenja. Vendar moramo biti previdni. Oni imajo svoj list, v katerem nas stalno napadajo in obstoji nevarnost, da se javno mnenje obrne proti nam. V tem slučaju mora tudi oblast varovati videz objektivnosti.«

»Dosti tega! Kommt Zeit, kommt Rat«, je zaključil ravnatelj. »Mene zanima bolj neko drugo vprašanje. Čas je ugoden, da zboljšamo rentabilnost podjetja. Mislim namreč, da bi mogli nekoliko zvišati cene premogu. Sedaj je ravno ugoden čas za to. Zima je pred durmi. Če zvišamo cene vsaj za pet odstotkov, ne bodo konzumenti tega dosti občutili, utemeljujemo pa ta korak lahko z neprevidnimi izdatki, ki nam jih je povzročila zadnja katastrofa in pa z izpeljavo in vršitvijo intenzivnejših zaščitnih mer, ki nam jih s tem v zvezi nalaga nadzorna oblast.«

(Dalje prihodnjic.)

časopise. Drugače kot z delavci pa ravna z bivšim rimskim poslanikom dr. Rintelenom, ki je hotel postati kancler, ko so umorili Dollfussa in se je v ta namen pripeljal z aeroplanom brez oblastnega dovoljenja iz Rima na Dunaj. Preiskava proti drugim julijskim pučistom je zaključena, proti Rintelenu pa še ne ter se ne nahaja v bolnici. Preiskava proti njemu bo zaključena šele spomladi.

Na dunajskem vseučilišču so nacionalno-socialistični študentje priredili zopet bučne demonstracije proti predavanju nekega profesorja, ki je pribežal iz Nemčije.

Pripravlja se politična zveza med Japonsko, Poljsko in Nemčijo. S Poljsko so Japonci že sklenili — vojno zvezo. Naravno pristopi tej zvezi še Nemčija. Zveza je naperjena proti Rusiji.

Spopadi med stavkajočimi delavci in člani nacionalističnih organizacij so se vršili pred tovarnami v Valenciensesu na Francoskem, ker so nacionalisti šteli stavkokože.

Za 6 milijonov funtov šterlingov gradbenega lesa so naročili Angleži v Sovjetski Rusiji.

New Yorčani zmrzujejo radi stavke pristaniških delavcev in voznikov, ker je vsako razvažanje kuriva po mestu ustavljeno.

16 milijonov nezaposlenih je v Ameriki. Tako je izjavil minister Johnson.

Prvi roman iz fašistovske Italije,

mojstersko delo italijanskega emigranta I. Silona izide ta mesec v založbi »Svobode« pod imenom »Fontamara«. Roman stane komaj Din 9.— Naroča se pri upravi »Svobode«, Ljubljana, poštini predal 290. To delo je prevedeno do sledi že na vse jezike kulturnih narodov in prepričani smo, da bodo tudi slovenski delavci z zanimanjem brali to knjigo, ki verno popisuje razmere v Italiji pod fašistovskim režimom.

Ljubljana

Ljubljanska mestna zastavljalnica občini ne nese mnogo, tako se pritožuje in zopet namigavajo, da bi jo najraje — opustili. Težkoče so z zastavljalnico, to je res, toda potrebna je v sedanjem času. Potrebna je, da je občinska. Ali se morda potegujejo zanjo privatni verižniki, ki jih je povsod dovolj?

Dobrunje

Brezposelnost v dobrunjski občini. Dne 25. t. m. se je zbralo pred občinsko pisarno nad 150 brezposelnih. Število vseh brezposelnih se pa čeni nad 300. Če bi tem brezposelnim prišli še družinske člane, je naše število še mnogo večje. Deputacija je šla k predsedniku in je v imenu vseh zahtevala, da nam občina preskrbi delo ali podporo. Dobil smo odgovor, da nam občina ne more pomagati. Zato se je deputacija drugi dan zglasila pri sreskem načelniku, ki pa isto pravi, da nima sredstev, da pa bo o našem obupnem položaju obvestil banovino. Tako torej zopet ča kamo, stradamo in prezebamo. Čas bi že bil, da oblasti temu peredeemo vprašanju posvetijo več pažnje. Zahteve naše niso pretirane. Zahtevamo človeka dostojno življenje. Občina naj v svoje proračune vnese večje zneske za podpiranje brezposelnih, ker je to njena dolžnost, da skrbi za brezposelne in onemogle. Ne strinjamo se z odgovorom predsednika, ki pravi, da nam občina ne more pomagati. Dolžnost njena je, da od višjih oblasti zahteva, da se v občini razpiše večja javna dela. Večje zneske naj da banovina iz bednostnega fonda. O izpolnitvi danih obljub bomo poročali. — Brezposelni.

Strokovni pokret

Kamnoseškimi delavcem v vednost! Savez gradjevinskih radnika Jugoslavije, podružnica Beograd obvešča vse kamnoseške delavce v Dravski banovini, da naj ne prihajajo v Beograd iskat dela, ker stojijo beograjski kamnoseški delavci v tarifni borbi. Beograjski kamnoseški delavci računajo s solidarnostjo ostalega delavstva, ker le na ta način jim bo mogoče izboljšati si svoj nadvse mizerni položaj. V slogi je edina moč delavstva!

Proračunska seja

Mariborskega mestnega sveta

Proračun (vštevši mestna podjetja) znaša 54 in pol milijona dinarjev.

Minuli torek se je vršila proračunska seja mestnega sveta mariborske občine. Po kratkem poročilu župana je finančni referent g. Sabothy podrobno raztolmačil novi proračun, ter naglasil, da je sestavljen v znamenju varčevanja. Proračun je za okroglo 800.000 Din večji kot lansko leto in znaša v celoti 54.441.105 Din, je pa uravnotežen. Dohodki mestnega zaklada so predvideni na 24.021.044 Din, prav toliko znašajo tudi izdatki; dohodki mestnih podjetij so predvideni na 30.370.101 Din, izdatki se krijejo z dohodki. Mestni dolgovi so se od lanskega leta znižali za okroglo 3.500.000 Din. Od skupnih mestnih dolgov odpade ena tretjina na mestni zaklad ostali dve tretjini pa na mestna podjetja. Skupni osebni izdatki z aktivnimi prejemki, pokojninami, miloščinami itd. znašajo 16,2%. Mestni davki so ostali v glavnem isti, zvišana

je bila uvoznina in pristojbine za tombole, cirkuse itd. — V debati je g. Oset kritiziral novo uvedeno uvoznino. Delavski zastopniki ss. Grčar, Ošlak in Petejan, so v svojih izvajanjih podvrgli proračun obširni kritiki in zlasti kritizirali takozvano štedenje, ki občinskim upravam ni vedno v korist. Podčrtali so, da se mora pri oddajanju del štiti delavstvo. Firme, ki dobivajo dela morajo vpoštovati tozadevne zakonite predpise. Opozarjali so tudi na previdnost, ki je potrebna pri reorganizaciji mestnih podjetij in so zlasti odklonili namero, da bi se mestno avtobusno podjetje dalo v zakup, o čemer se šušlja po mestu.

Proračun je bil pri glasovanju, ki je sledilo debati, sprejet s 26 glasovi večine. Delavski zastopniki so se glasovanja vzdržali.

Maribor

Volitve obratnih zaupnikov

Svobodne strokovne organizacije zmagujejo na celi črti!

Pri volitvah obratnih zaupnikov v tovarni Freund Viljem je bila naša lista v celoti izvoljena. Istotako pri pogrebem zavodu mestne občine mariborske, v kemični tovarni »Unio«, v mariborski

industriji svile, v barvarni Thoma Karol in v tovarni mila »Zlatorog«. V tovarni mila »Zlatorog« so dobili nasprotniki reci in piši 3 (tri) glasove. Torej manj kot se voli zaupnikov in namestnikov.

Generalni inšpektor notranjega ministrstva g. Kuzmanovič se je te dni mudil v Mariboru, kjer je, kakor poroča »Slovenec«, razgovarjal tudi z g. Žebotom, kandidatom takozvane nevtralne liste za volitve v senat. G. generalni inšpektor je baje obljubil, da bo zagotovljena absolutna svoboda pri predstojnih volitvah. Ali doslej ni bilo svobode pri volitvah? Kaj pa k temu poreče JNS in prijatelji g. Kramerja!

Nočno službo vrši prihodnji teden lekarna Sirak.

Družabni večer »Svobode« bo v soboto, dne 9. februarja 1935 v spodnji kazinski dvorani. Na sporedu je godba, petje in komični nastopi. Vstopnine ni. Skrbeli bomo za dobro postrežbo. Prijatelji neprisliljene zabave vljudno vabljeni.

Otvoritev novih prostorov »Grajskega kina« se bo vršila danes v petek, dne 1. februarja ob pol 21. uri. Za otvoritev bodo predvajali vefilm »Kraljica Kristina« z običajnimi dodatki.

Pevski zbor pekovskih pomočnikov priredi v soboto, dne 2. februarja v Gambrinovi dvorani veliki družinski večer. Spored obsega petje, komične nastope, ples in veliki srčni srečolov. Svira Triglav-jazz. Prijatelji neprisliljene zabave prisrčno vabljeni. Vstopnina prosta.

Delavci in nameščenci jedo samo v Javni kuhinji na Slomškovem trgu št. 6.

Celje

Občni zbor podružnice Saveza Metalskih Radnika Jugoslavije se bo vršil v nedeljo, dne 3. februarja t. l. ob 9. uri dopoldne v mali dvorani Uniona v Celju in ne, kakor je bilo pomotoma javljeno, na Zelenem travniku.

Sodrug in somišljeniki, posetite koncert pevskega odseka »Svobode« v množicah! Koncert se bo vršil v nedeljo, dne 10. februarja t. l. ob 4. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma.

Lesni delavci, uslužbeni pri tvrdki Vehovar, so izvedli volitve obratnih zaupnikov v nedeljo, dne 6. januarja. Vložena je bila samo naša kandidatna lista.

Razmere v pletilnici »Metka« morajo biti v resnici take, da bo nujno potrebno posvetiti vanjo s polno lučjo. Po izpovedbah posameznih delavcev in delavk te tovarne se dela v tem obratu stalno po 9 in 10 ur. Prečudno pa je, kako more imeti ta tovarna dovoljenje za prekournno delo, ko je vendar po zakonu predpisano, da mora za vsako daljše prekournno delo izdati dovoljenje Inspekcija dela, ki pa velja vsakokrat najdalje tri mesece. Predpisano pa je tudi, da se morajo v obratu zaposleni delavci v tajnih volitvah s tripetinsko večino izreči za prekournno delo, sicer ga tudi inspekcija dela ne sme dovoliti. Kakor smo informirani, se je to glasovanje od časa do časa sicer izvedlo, toda kar tako, da se je predložilo delavstvu v podpis listo,

na kateri je bila napisana izjava za prekournno delo. Pri vsem tem, če so te navedbe resnične, gre za očitno kršitev zakona in treba je od strani merodajnih institucij to zadevo temeljito preiskati. Zaslupati bi bilo treba tudi zaupnike, kako vrše svojo funkcijo. Glede provedbe letošnjih volitev zaupnikov vlada med delavstvom te tovarne silno razburjenje, ker so na poslu zopet sile, ki hočejo postaviti na listo take kandidate, ki jim delavstvo ne zaupa. Opozorjamo Delavsko zbornico in Inspekcijo dela, da poskrbe, da se bodo volitve zaupnikov izvršile natančno po predpisih zakona in da bodo tajne, da pride res volja večine do veljave. Če morajo državljani te države spoštovati njeno zakonodajo, je najmanj, kar moremo zahtevati, da jo spoštujemo tudi priseljenci. V marsikateri drugi državi pa zahtevajo, da morajo tujci še bolj spoštovati zakon, kakor domačini, če ne jih nemilosrdno kaznujejo in po prestani kazni naženejo preko meje. Zgodi se tudi pri nas tako!

800 dinarjev za Protituberkulozno ligo je zbrala v enem celem letu vsa industrija Celje in okolica. To »vzhičeno« novico smo zvedeli na občnem zboru te lige pretekli teden. Ne rečemo, da tudi pri nas ni industrijskih podjetij, ki bi ne bila v krizi in ki bi vsako posamezno dalo lahko več kot 800 Din. Imamo pa podjetja (n. pr. tekstilno industrijo), ki imajo sijajno konjunkturo in bi lahko dala 80.000 dinarjev za ta plemeniti namen, pa bi spravila še vseeno bogate čiste dobičke. Le norčujte se iz nas, toda prišli bodo časi, ko boste glasno klicali: gore, pokrijte nas!

Trbovlje

O razmerah na naši železniški postaji

V nekakšni ustrezni razporedi za železniški promet v Trbovljah — v vseh občinah O krilih in avtomobilih pred postajo smo že tudi enkrat pisali, krila so izginila, avtomobili pa še vedno zabarikadirajo postajo, tako, da morajo potniki naravnost iskati izhoda, da se lahko prerijejo skozi gnečo.

Avtomobili se naj postavljajo tudi v Trbovljah izven izhodov po vrsti kakor se postavljajo na vseh postajah, kjer je avtomobilski promet. Prostor za avtomobile pred postajo je tudi v Trbovljah dovolj, zato se čudimo, da se temu ne odpmore.

Kdor je namenjen peljati se z avtom, ta itak najde svojega voznika in ne bodo posestniki avtomobilov s tem, če se napravi red, nič oškodovani. Torej, stran z avtomobilskimi barikadami v Trbovljah!

Zagorje ob Savi

Našemu delavstvu za vzgled! V naši državi sta po obrtnem in združnem zakonu priznani svobodna trgovina in združništvo. Oba načina trgovine imata svoje dolžnosti in pravice. Zakon o neelojalni konkurenci prepoveduje nedopustno reklamo enega trgovca ali obrtnika napram drugemu. Isto mora tudi veljati za odjemalce. Vsak se naj po prostem prevdaku odloči, kje si hoče svoje življenjske potrebščine nabavljati. To kar velja za posameznika pa upamo, da bi moralo veljati tudi tam, kjer se z javnim denarjem razpolaga. Tako vsaj mislimo tisti, ki smatramo, da se morajo obstoječi zakoni tolmačiti za vse enako. Pri nas v Zagorju pa to pravilo ne velja. Tu imamo namreč precej razvito združništvo. To pa gotovo »nacionalne kroge« strašno boli. Posebno delavski konzum »Posavje« jim je trn v peti. Zato so lansko leto, brz, ko so v nekem humanem društvu prišli na površje, prepovedali, da se ne sme v tem konzumu več jemati blaga. Kdo je pri tem najbolj prizadet, vedo povedati prizadeti otroci. Vendar, če si privatna društva dovoljujejo takšne pristranosti, si jih pa ne bi smela občinska uprava. Ta dobiva namreč velike zneske za podporo in kuhinjo brezposelnih. Nakaznice za življenjske potrebščine se pa ne smejo vnovčevati v konzumih, temveč samo v privatnih trgovinah. Nič bi se mi ne obregovali ob to, ker vemo, da posebno naši »nacionalni« razumejo geslo: »Svoji k svojim«, če bi bil to njihov denar. Ker pa to ni in k temu prispeva največ delavstvo, pa protestiramo proti takemu načinu postopanja. Upamo trdimo, da bo tudi teh stvari pri nas enkrat konec. Delavstvo, ti pa spreglej!

Kranj

Izid volitev obratnih zaupnikov.

V »Jugobruni« so se vršile volitve dne 26. januarja, in sicer po skrajšanem volilnem postopku. Volilo se je 16 zaupnikov. Razveljavljena je bila lista krščanskih socialcev in sicer radi razlogov, ker so imeli na listi tri mladoletne, enega, ki že štiri mesece boluje in eno sodružico, ki je zavrnila kandidaturu na njih listi ter izrecno izjavila, da kandidira na listi SDSZJ. Ker liste tekom 20 minut niso popravili, sta bili vloženi samo listi SDSZJ in NSZ. Volilnih upravičencev je bilo 1008. Glasovalo jih je 658 ali 65,2%. Neveljavnih glasov je bilo 154. Količnik je znašal 31,5. SDSZJ je dobila 404 glasove in 13 zaupnikov. NSZ 100 glasov in 3 zaupnike. Neveljavni glasovi so bili glasovi krščanskih socialcev, kateri so iz protesta oddali v kuverti oba listka raztrgana. Ko bi ne bila razveljavljena njihova lista, bi dobili, če računamo vse neveljavne glasove, za njihove 4 zaupnike. Radi tega bi SDSZJ zgubila 3. NSZ pa 1 zaupnika. Delavstvo se je zavedalo svoje dolžnosti in ni nasedlo na obljube, ampak je sodilo po delu.

Volitve v »Jugočeški« so se pa vršile v nedeljo, dne 27. januarja od 8. do 12. ure. Volilnih upravičencev je bilo 816. Vsled slabega vremena jih je volilo samo 375 ali 45,9 odstotka. Neveljavnih glasov je bilo 27. Količnik je znašal 23,2. SDSZJ je dobila 140 glasov in 6 zaupnikov. JSZ 138 glasov in 6 zaupnikov (enega je dobila z ostankom). NSZ je dobila 70 glasov in 3 zaupnike. Agitacija s strani belih je bila na višku tako, da so njih somišljeniki skoro vsi opravili svojo dolžnost, kakor so se sami izjavili, dočim jih je z naše strani dosti manjkalo. Za časa volitev se je zbral na glavni cesti pred vhom na volišče celi kader belih, katerim so priskočili na pomoč še plavi in so skupaj blatili z najostudnejšimi lažmi marksistično gibanje pri nas in v inozemstvu, oziroma voditelje, poleg pa neumorno agitirali za svoje liste. Odlikoval s svojo nedostojno in lažljivo agitacijo se je pa neki »ugledni« krščanski socialc, kateri pa življenje delavca prav malo pozna. Čeprav je obrtnik, on še ni nikdar dosti delal, čeprav takrat se ni bilo brezposelnosti. Mi vemo, da ima nalog od višjih gospodov, ker s tem si indirektno služi svoj kruh, toda dotični gospodje naj ga nauče malo več dostojnosti in kulture. Proti koncu volitev so navallili v volilno poslopje in tam agitirali, nekateri so hoteli še celo v volilni lokal, posebno s strani plavih, od katerih se jih je kar več predstavilo za predsednike organizacije, češ, da imajo kot taki pravico prisostvovati volitvam. Konec navalu je naredil šele zastopnik Delavske zbornice, kateri je zahteval, da se nepoklicani odstranijo in s tem zagotovi reden potek volitev. Plavim se je najbrže kolcalo po sistemu volitev v Delavsko zbornico.

V soboto, dne 26. januarja so bile volitve obratnih zaupnikov tudi v tovarni »Tekstil-Indus«. Bile so po skrajšanem volilnem postopku in je bila postavljena kompromisna lista. Volilo se je 6 zaupnikov, in sicer dva socialisti, dva krščanska social-

ca in dva nacionalista. Delavci so na predlagane zaupnike soglasno pristali. Volitve je izvedel ravnatelj Delavske zbornice s. Kopač. Delavstvo je težko čakalo volitve svojih obratnih zaupnikov v podjetju, ali ni imelo poguma vložiti svojih kandidatnih list. Gotovo je, da obratni zaupniki brez organizacije malo pomenijo ali temeljni kamen za zaščito delavstva je postavljen.

Kakor so pokazale volitve obratnih zaupnikov, je delavstvo sodilo organizacije po delu, ne pa po obljubah. Kakor drugod organizacije krščanskih socialcev pristavljajo samo svoje lončke, tako se godi tudi v Kranju. Izvedli niso volitev niti tam, kjer je po njih zatrjevanju vse za njimi. Delavstvo se počasi zaveda, da je treba organizirati novo družbo, odpraviti pa hlapčevanje. To nam kaže končni rezultat volitev obratnih zaupnikov v Kranju. Naša organizacija »Splošne delavske zveze Jugoslavije« je dobila 27 zaupnikov, JSZ in NSZ pa po 8 zaupnikov (všeta je kompromisna lista v »Tekstil-indus«). Da bodo pa zaupniki lahko uspešno vršili svojo težko nalogo, naj se pa delavstvo oklene svoje organizacije, saj v najnižjem razredu plačuje samo 2 Din na teden. Pozivamo pa v organizacijo tudi delavstvo iz tistih tovarn, kjer še ni obratnih zaupnikov, to nam bo omogočalo, da bomo lahko tudi tam izvedli volitve, ko se bodo zopet vršile.

Jesenice

Krajevna bratvska skladnica na Jesenicah razglašala za mesec februar 1935 sledeči vrstni red zdravniške službe v nedeljah in na praznik in sicer za vse družinske člane brez razlike na njih bivališče: 2. februarja g. dr. Čeh Milan, 3. februarja g. dr. Čeh Milan, 10. februarja g. dr. Kogoj Francišek, 17. februarja g. dr. Čeh Milan, 24. februarja g. dr. Kogoj Francišek.

Kino Radio predvaja v soboto in nedeljo, dne 2. in 3. t. m. ob 8. uri zvečer (v nedeljo tudi ob 3. uri pop.) vefilm »Velika knežinja Aleksandra« z Marijo Jeritzo v glavni vlogi. Dva zvočna dodatka. Sledi vefilm: Mata Hari z Greto Garbo.

Dobrava-Vintgar

»Strašne vesti« iz naše prijazne vasi. Ali veš s. urednik, da se je zgodilo zadnji čas v naši mirni vasi nekaj, kar se ne sliši vsak dan. Sicer je zadeva že stara tako nekako tri tedne, vendar smatramo, da ne sme toniti v pozabljeno. Zgodil se je pravi pravcati atentat. Ker se je pa zadeva že precej raznesla in se bojimo, da bi to škodovalo našemu javnemu blagru, je treba da povemo, odnos. pojasnimo javnosti ozadje tega atentata. Kako škodovala javnemu blagru, boš vprašal, Tomaž neverni? Le počasi, prijatelj, naša vasica je tujsko prometni kraj. Vintgar imaš pod nosom, Bled primeš skoraj z roko, v Bohinj se vozijo skozi našo vas in zadnji smučarji, ki so se topli za rekorde na Pokljuki, kakor si čital, saj menda bereš tudi kaj, so vsi skoraj potovali skozi našo vas. Torej nam ne more biti vse eno, če se naenkrat govori okrog, na Dobravi kjer živi toliko narodno zavedenih ljudi, se vrše atentati, tam ni več varno hoditi. Ali atentat? Kakšen? Na koga? Ozadje te prečudne zadeve je tako-le: Našemu človeku je stalno zmanjkovalo drv. In to vedno ponoči, ko je lepo spal. »Nekdo mi jih krade«, mu pade v glavo. In ali veš kaj je pogrnjala zvita trda gorenjska butica. »Navrtam jih, smodnika nasujem notri, pa naj si sam plača, kdor ne more

razločiti, kaj je moje in kaj tvoje«. O stvari je obvestil tudi orožnike. Orožniki so ga opozorili, da je to šmentano nevarna reč in da bo za posledice sam odgovarjal, »ali pa tisti, ki ima moje drva za svoje«, pristavi prijavitnik. Zvečer je uredil kakor je sklenil. Zjutraj drv ni bilo več. O stvari je obvestil samo par prijateljev, katerim je povedal, kaj je bil storil. Čakajo. Ura se bliža pol dnevu. Po vseh postavah se tedaj kuha kosilo povsod tam, kjer je kaj za v lonce dati, kjer pa tega ni, pa vsaj mislijo, da ga kuhajo. Tudi pri sosedu pridna ženica skrbi, da ne bi bil njen rednik brez kosila. Kuri in kuha. Naenkrat, strašna reč. Pečica se razleti, cevi popadajo doli, lonce s kosilom vrže pod strop, če ne še skozi. Kakor se nam poroča, je preiskava že ugotovila, da je zloben človek uprizoril atentat na tega našega sovaščana in sicer na ta način, da mu je s smodnikom napolnjena drva podtaknil, hotoč, mu s tem škodovati na dobrem imenu in ugledu. Vse sedaj išče zvitega atentatorja, ki krade drva, zavrtana in s smodnikom napolnjena pa nosi k sosedom, da odvrne od sebe vsak sum. Sedaj pa reci, če ni to zanimivo in če ne zasluži, da se zgodba otme pozabljenju.

Šoštanj

Tajniški lokal v Zadrudnem domu je vzela v najem strokovna organizacija in je na razpolago vsem delavskim kulturnim organizacijam.

V poverjeniški odbor za Delavsko Politiko so bili izvoljeni ss. Koradej Anton, Pevein Franc in Tomše Ferdo in so vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj na razpolago v Zadrudnem domu, v svrhu pobiranja naročnin. Vsi tisti, sodruzi, kateri ste v zaostanku, lahko poravnate naročnino pri poverjeniškem odboru, kateri jo bo vsak mesec obračunal upravi lista. Vsak naročnik si lahko s tem prihrani stroške, katere ima s pošiljanjem naročnine. Za vsak oddani denar bo dotičnik dobil potrdilo. Ob enem pa bomo imeli na ta način točno evidenco naročnikov. Odbor sprejema in nabira tudi nove naročnike. Apeliramo na vse delavstvo, da čita in naroča svoj list. »Delavsko Politiko« pa lahko dobite tudi v razprodaji in jo na zahtevo lahko rezerviramo. — Poverjeniški odbor.

Odbor Konzumne zadruga za Šoštanj in okolico vabi vse delavstvo, da naj kupuje svoje potrebščine v lastni trgovini in s tem nosi dobiček samemu sebi. Blago je konkurenčno in dobro, pridite in se prepričajte! Omeniti pa moramo, da članstvo tuk. Konzumne zadruga ni v nobeni zvezi s prejšnjim Kodesom ali Konz. društvom za Slovenijo. To povdarjamo radi tega, ker nekateri tega ne ločijo in delajo očitke tukajšnjemu odboru. Vsa pojasnila lahko dobite vsak dan v trgovini. Kar se tiče nakupovanja v trgovini Konzumnega društva, moramo povedati tudi to, da lahko kupuje vsak, tudi če ni član. Kdor ni član, ampak samo nakupovalec, seveda tudi ne nosi nobene odgovornosti za zadrugo.

Črna

Pri tukajšnjem svinčenem rudniku se je pričelo praznovanje, pri čemur so prizadeti zlasti zunanji obrati. Dosedaj se je praznovalo 1 do 2 delavnika tedensko, med tem ko je za tekoči teden predvideno obratovanje samo 2 delovna dneva.

Mežica

Tukajšnja podružnica »Svobode« bo uprizorila v soboto, na praznik, dne 2. februarja t. l. veselo burko v treh dejanjih »Čez leto dni« s pričetkom ob 15. (3.) uri popoldne, na svojem odru v dvorani nad Konzumnim društvom. Vljudno vabimo vse, da nas na tej prireditvi v obilnem številu posetijo. Med odmori svira mladi tamburaški zbor. — Družnost!

Ptuj

Kulturni dom kralja Aleksandra bodo baje gradili za 1.000.000 Din v našem mestu. V ta namen, kakor pravi »Jutro«, da bodo dobila streho vsa narodna društva, ki so zdaj razkropljena po mestu. Kakor čitamo, so razna društva že stavila visoke zneske na razpolago. Namerava se pa tudi zbirati po vsem srezu. Delavstvo sicer pozdravlja gradbeno akcijo, vendar ne tako kot si jo nekateri zamišljajo in ki razburja celo mesto. Menda se hoče preurediti »Veliko kasarno«, kjer stanuje danes 49 družin. Kam bi naj šla večina njih, pa menda ne pomisli nihče. Mnenja smo, da se bo že našel kakšen drug primeren prostor, kjer se bo dom lahko gradil, ako merodajni že ne bodo hoteli upoštevati predlogov onih, ki se zavzemajo za zgradbo, katere naj bi služila humanitarnim in zdravstvenim svham in s tem tudi vsemu prebivalstvu mesta in okolice.

Volitve obratnih zaupnikov so v Ptuj zavzele večji obseg kakor lansko leto. Do zdaj so se vršile v treh podjetjih, kjer so bile postavljene le naše liste, kar pa našim dobrim nacijem na gre v glavo ter so že vložili protest. Želimo jim najboljši uspeh O poteku oz. o končanih volitvah bomo naknadno poročali.

Studenci pri Mariboru

Boj za vočo. Pred dobrim tečnom se je raznesla po Studencih vest, da hoče industrijalec g. R. ukiniti staro pravico prebivalstva ob Obrežju, ki pere in napaja živino pri vodni napravi blizu gostilne Katra. Zadeva pa se je od strani občine Studenci uredila tako, da ni nikakega vzroka več za kakršnokoli razburjenje. Predsednik občine Kaloh je dosegel, da bo vodna naprava ostala kakor je in da jo bo pridobila najbrž celo občina tako, da bo stala na občinskih tleh. Tudi pot

Lep lokal

v sredini mesta se poceni odda. Vprašati: Vsak dan dopoldne v Ljudski tiskarni, Sodna 20

ob Dravi bo ribičem docela na razpolago, pa tudi preložena cesta se bo uredila tako, da bo odgovarjala prevozu. Prav gotovo je s tem »boj za vočo« končan in se ne bo več ponovil.

Kmetijski ples. I. delavsko kolesarsko društvo, podružnica v Studencih, priredi dne 2. februarja v lokalih gostilne Mrz »Kmetijski ples« s pestrim sporedom. Začetek ob 18. uri. Vstopnine ni!

Delavski pravni svetovalec

Kočevje (§ 220 o. z.)

Vprašanje: Ali ima delavec pravico na plačilo v primeru, če je obratovanje v podjetju ustavljeno zaradi požara?

Odgovor: § 220 obrtnega zakona določa, da delavec obdrži pravico do plače, če je bil zadržan opravljati službo vsled okolnosti, ki so na strani službodajalca. V tem primeru bo treba ugotoviti, ali je službodajalec zakrivil požar ali ne. Naša sodišča doslej takega vprašanja še niso reševala, pač pa so se avstrijska sodišča že bavila s tem vprašanjem. V Avstriji veljajoči § 1155 občega državlanskega zakonika, po katerem je posneto določilo ša 220 našega obrtnega zakona, so avstrijska sodišča tolmačila v tem smislu, da delavec ni upravičen zahtevati plačila, če ni mogel izvrševati službe zaradi višje sile (potres, požar, poveljen itd.). Avstrijska sodišča tolmačijo to zakonito določilo tako, da mora delodajalec plačati delavcem plačo le v tem primeru, če delavec ni opravil službe iz razlogov, katere bi mogel delodajalec preprečiti.

SPORTNA RUBRIKA

Glavna skupščina JNS se vrši dne 24. februarja v Beogradu z dnevnim redom:

1. Volitve verifikacijskega odbora, dveh zapisničarjev in dveh overovalteljev.
2. Poročilo tajnika, blaginika in nadzornega odbora.
3. Volitev upravnega odbora in nadzorstva.
4. Predlogi saveza, podsavezov in klubov.
5. Sprememba pravil in pravilnikov.

Za delavske sportne klube bo pač najvažnejša 4. in 5. točka, zato je dolžnost vseh klubov, da za te točke takoj pripravijo potrebne predloge, stopijo v stik medsebojno vsi delavski klubi iz dravske banovine in da skupno z delavskimi klubi v ostali državi vložijo enotne predloge in jih tudi enotno zastopajo.

GRAJSKI KINO

Otvorjamo danes dne 1. februarja 1395 ob pol 21. uri naš novi kino

Kot otvoritveni spored predvajamo milijonsko veledelo:

Kraljica Kristina
glavno vlogo: **Greta Garbo**

Cene sedežev so ostale iste.
Telefon števil. 22-19



Ne bojte se zime!

Dobro oblečen človek je zaščiten proti mrazu. Naše nizke cene omogočajo vsakomur, da se dobro obleče.

OBIŠČITE
NAŠE PRODAJALNE.

TIVAR-obleke